

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Fantaziehuis Pippeloen KDV

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 9 november 2023

Samenvatting

De inspectie heeft op 24 augustus 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Fantaziehuis Pippeloen KDV, hierna te noemen KDV Pippeloen.

De inspectie houdt signaalgestuurd toezicht op de kwaliteit van voorschoolse educatie op locaties met gesubsidieerde voorschoolse educatie in alle gemeenten die geld krijgen voor het voorkomen van onderwijsachterstanden. Naar aanleiding van signalen over mogelijke tekortkomingen in de kwaliteit van de voorschoolse educatie op KDV Pippeloen hebben we een onderzoek uitgevoerd op deze voorschool.

Wat gaat goed?

De sfeer in de peutergroep Koekiemonster vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om. Ook stimuleren zij de zelfstandigheid van de peuters.

De pedagogisch medewerkers hebben tijd en aandacht voor de ouders die hun kind komen brengen.

Het aanbod dat KDV Pippeloen de peuters biedt, is gericht op een brede ontwikkeling.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de basisscholen.

Samen met de teamleider en de coaches werken de pedagogisch medewerkers aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie (ve). Ook volgen de pedagogisch medewerkers scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

Er is meer stabiliteit in het team en ook de onderlinge samenwerking is sterk verbeterd. Dit biedt een goede basis om er samen voor te zorgen dat de pedagogisch medewerkers de visie en ambities, zoals genoemd in het pedagogisch beleidsplan, zich eigen gaan maken.

Kinderopvangorganisatie:
Kinderopvang Rivierenland
Dagopvang

LRK-nummer: 733337193

Totaal aantal doelgroeppeuters: 1

Wat kan beter?

Naast bovenstaande genoemde positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

Het zicht op de ontwikkeling van de peuters kan beter. Het is nu niet duidelijk of de activiteiten en de begeleiding goed passen bij wat de peuters nodig hebben en bij de (eventuele) achterstand die zij moeten inhalen. Ook krijgen peuters met een indicatie voor voorschoolse educatie (ve) geen specifieke, planmatige zorg, afgestemd op hun ontwikkelingsbehoefte.

De pedagogisch medewerkers kunnen de activiteiten beter laten aansluiten op de verschillen in leeftijd en ontwikkelingsniveau tussen de peuters. Ook kunnen zij de peuters meer stimuleren om (gevarieerde) mondelinge taal te gebruiken en met elkaar in gesprek te gaan.

De inrichting van de groepsruimte kan krachtiger zodat de peuters meer uitgedaagd worden om gevarieerd spel te laten zien en de bijbehorende taal/woordenschat te gebruiken.

Er worden geen doelen gesteld die de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden zouden moeten bereiken aan het einde van de voorschoolse periode. Dit is zowel op individueel-, groeps-, als locatieniveau van belang.

De samenwerking met partners (zoals ouders, basisscholen en gemeente) kan zich verder ontwikkelen.

Voor de leiding ligt er een kans om het zicht op de educatieve kwaliteit te verdiepen. Ook staat de verantwoording over de geboden kwaliteit van voorschoolse educatie en de dialoog daarover, nog in de kinderschoenen.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt op basis van signalen de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van KDV Pippeloën.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met de pedagogisch medewerkers, teamleider, coaches en managers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de teamleider en de manager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op KDV Pippeloen.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op KDV Pippeloen op sommige onderdelen als Voldoende. Op andere onderdelen kunnen nog stappen gezet worden om de kwaliteit te verbeteren.

Context

Fantaziehuis Pippeloen KDV is onderdeel van kinderopvangorganisatie Kinderopvang Rivierenland Dagopvang. KDV Pippeloen heeft vier groepen: een babygroep, twee groepen voor kinderen vanaf 0-4 jaar en een peutergroep (peutergroep Koekiemonster) voor kinderen van 2-4 jaar.

Alle groepen met peuters werken met een programma voor voorschoolse educatie (ve). Op KDV Pippeloen is het aanbod voor voorschoolse educatie verweven in het dagprogramma.

Alleen in peutergroep Koekiemonster worden peuters geplaatst met een vve-indicatie ('vve-peuters').

Peutergroep Koekiemonster telt 16 peuters. Hiervan heeft een peuter een vve-indicatie. Heel recent is een indicatie afgegeven aan nog een peuter. Naar verwachting zal ook een derde peuter binnenkort een vve-indicatie krijgen.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 8 november 2022 een nader onderzoek uitgevoerd, onder andere naar het voldoen aan de basisvoorwaarden voorschoolse educatie. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden nog enkele tekortkomingen vertoonden op het gebied van de voorschoolse educatie, namelijk de beroepskrachten-kindratio en de taaleis.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderungen en de resultaten van het onderzoek op KDV Pippeloen.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP4 (Extra) ondersteuning	•		
OP6 Samenwerking	•		

Het aanbod is voldoende, maar kan versterkt worden

De standaard Aanbod (OP1) waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-programma. Hiermee stimuleren zij doelgericht de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele en de motorische ontwikkeling.

Op enkele punten kan het aanbod sterker. De mogelijkheden die het programma biedt om af te stemmen op verschillen in leeftijd en ontwikkeling tussen de peuters (differentiatie), kunnen beter worden benut door de pedagogisch medewerkers. Ook is niet duidelijk of de doelen bij de thema-activiteiten behaald worden.

Verder liggen er kansen om de speelleeromgeving krachtiger in te richten. Bijvoorbeeld door de hoeken meer te betrekken bij het thema zodat de peuters meer uitgedaagd worden om gevarieerd spel en de bijbehorende taal/woordenschat te gebruiken. Maar ook door te zorgen voor een inrichting en voor materialen die de ontluikende geletterdheid en gecijferdheid stimuleren (schrijfmaterialen, themawoorden, labels, materialen om te wegen, meten, enz.). Ten slotte zagen we tijdens de observaties dat veel peuters behoefte hebben aan beweging. Meer binnenmateriaal, gericht op de ontwikkeling van de grove motoriek, zou in deze behoefte kunnen voorzien. Het Pedagogisch werkplan van de locatie biedt goede richtlijnen voor de inrichting van een uitdagende speelleeromgeving.

De ontwikkeling van (vve)peuters is niet goed in beeld gebracht

De standaard Zicht op ontwikkeling (OP₂) waarden we als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen en wiskunde en de sociaal-emotionele ontwikkeling aan de hand van peutertoetsen en 'losse' observaties. Echter, voor taal en rekenen geeft deze werkwijze te weinig informatie over waar de peuters staan in hun ontwikkeling. Hiernaast ontbreken gerichte observatiegegevens over de motorische ontwikkeling. Hierdoor is er geen goed beeld van de ontwikkeling van de (vve-)peuters op de vier ontwikkelingsgebieden. Dit 'smalle' zicht op de ontwikkeling van de peuters maakt het moeilijk om het aanbod en de zorg en begeleiding goed aan te passen aan zowel de hele groep als aan de individuele peuter. Ook belemmert dit een adequate en vroegtijdige signalering van een (mogelijke) ontwikkelingsachterstand of voorsprong waardoor ook niet duidelijk is wanneer individuele begeleiding geboden wordt, wat het doel moet zijn van de extra begeleiding en wanneer en hoe de extra hulp geëvalueerd gaat worden.

De sfeer in de groep is prettig. Het educatief handelen kan op enkele punten sterker

Deze standaard Pedagogisch-educatief handelen (OP₃) waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Sterk is de manier waarop zij de zelfstandigheid van de peuters stimuleren. Ook geven ze bij ongewenst gedrag duidelijk aan waarom bepaald gedrag niet gewenst is.

Een volgende stap is het versterken van het educatief handelen. De pedagogisch medewerkers kunnen hun instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd beter afstemmen op de verschillende ontwikkelingsniveaus van de peuters. (Zie ook de toelichting onder OP₁ en OP₂). Hierbij kunnen zij meer stimuleren dat peuters mondelinge taal (waaronder de themawoorden) gebruiken en met elkaar in gesprek gaan. Dit vraagt waarschijnlijk een aanpassing in de organisatie en de onderlinge taakverdeling. Bijvoorbeeld door het interactief voorlezen niet (alleen) in een grote kring te laten plaatsvinden maar (ook) in twee kleinere kringen en door het aanbieden van (be)geleide activiteiten aan een of enkele peuters terwijl de rest van de groep zelfstandig speelt.

(Extra) ondersteuning: er vindt geen planmatige zorg plaats

De standaard (Extra) ondersteuning (OP4) waarderen we als Kan beter.

Op dit moment hebben vve-peuters geen apart zorgdossier waarin doelen zijn opgenomen waaraan gewerkt wordt en welke regelmatig geëvalueerd en bijgesteld worden met alle betrokken partijen (ouders, pedagogisch -medewerkers en eventuele externe hulpverleners). Ook vindt er geen tutoring plaats, hoewel dit wel onderdeel is van het gehanteerde vve-programma. Wel is een ve-coach beschikbaar. Deze voert kindgesprekken met de pedagogisch medewerkers en coördineert (zo nodig) de externe zorg. Er liggen kansen om de zorg voor peuters die extra aanbod en ondersteuning nodig hebben, planmatiger in te richten.

De samenwerking met partners kan aan kwaliteit winnen

De standaard Samenwerking (OP6) waarderen we als Kan beter.

In het kader van voorschoolse educatie is het belangrijk dat er wordt samengewerkt met diverse partners. Met al deze partners kan de samenwerking aan kwaliteit winnen. Zo is er vrijwel geen samenwerking met de nabijgelegen (relevante) basisschool/ basisscholen. Er vindt wel een warme overdracht plaats, wanneer een peuter de overstap naar groep 1-2 maakt, maar verder is er weinig tot geen contact. Hierbij moeten we wel opmerken dat samenwerking van twee kanten moet komen. Zowel KDV Pippeloën als de basisschool is aan zet op dit gebied. Er liggen verbeterkansen op het gebied van de doorgaande van de peutergroep naar groep 1-2 in het aanbod, het pedagogische-didactisch handelen, de zorgstructuur en het ouderbeleid.

Wat betreft de samenwerking met ouders heeft KDV Pippeloën een mooie stap gezet. Sinds kort is er een oudercommissie opgericht. Ook is het gebruikelijk om themabrieven aan ouders te sturen. Toch vinden we dat er kansen liggen om de ouders van vve-peuters intensiever te betrekken bij het thema en de bijbehorende activiteiten. Dit betekent niet alleen ouders voldoende informeren over het thema, de doelen en welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, maar ook ouders vragen wat zij nodig hebben om thuis activiteiten te kunnen doen en hen hierbij actief aanmoedigen en ondersteunen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•		

Er wordt nog niet gewerkt vanuit (ambitieuze) einddoelen voor vve-peuters

De standaard Ontwikkelingsresultaten (OR1) waarden we ook als Kan beter.

KDV Pippeloën werkt nog niet met doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De ontwikkelingsgroei van de kinderen is niet gericht in beeld. Hierdoor kan KDV Pippeloën niet aangeven of de (vve-)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1-2 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog	•		

De verbetercyclus functioneert

De standaard Kwaliteitszorg (KA1) waarden we als Voldoende.

KDV Pippeloën heeft in haar pedagogisch werkplan doelen geformuleerd voor de kwaliteit die de voorschoolse educatie die het wil bieden. De leiding van de peutergroep evalueert via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg de doelstellingen uit het plan. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering. Een belangrijk verbeterpunt was de professionele cultuur binnen het team. Nu deze verbeterd is, ligt de focus van de leiding op het versterken van het aanbod en de uitvoering van voorschoolse educatie.

Er ligt voor de leiding een kans om het zicht op de kwaliteit van de voorschoolse educatie te verdiepen. Bijvoorbeeld door de observaties in de groepen aan te vullen met kijkpunten die specifiek gericht zijn op het geven van voorschoolse educatie aan geïndiceerde peuters.

De professionele cultuur is gegroeid

De standaard Kwaliteitscultuur (KA₂) waarden we als Voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken samen met de coaches aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij scholing om hun kennis en vaardigheden uit te breiden. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren. De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling. Uit de gesprekken komt naar voren dat de sfeer in het team niet zo lang geleden minder goed was. Het verdient een compliment aan alle betrokkenen dat dit inmiddels veranderd is en men 'er samen voor gaat'.

Als vervolgstap is het belangrijk dat ook de pedagogisch medewerkers de visie en ambities, zoals genoemd in het pedagogisch beleidsplan, zich verder eigen gaan maken. Hierbij kunnen collegiale coaching en feedback een structurele rol gaan vervullen. Dat hoeft niet alleen binnen KDV Pippeloen maar uitwisseling met andere (ve-)locaties kan ook inspirerend en stimulerend werken.

De dialoog over ambities en bereikte doelen op het gebied van vve kan actiever gevoerd worden

De standaard Verantwoording en dialoog (KA₃) waarden we als Kan beter.

De verantwoording over de geboden kwaliteit van voorschoolse educatie en de dialoog daarover, staat nog in de kinderschoenen. KDV Pippeloen ontvangt subsidie voor voorschoolse educatie. Dit vraagt iets extra's en het maken van bewuste, onderbouwde keuzes. Zo vindt nog geen specifieke verantwoording plaats (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde voorschoolse beleid en behaalde (inhoudelijke) resultaten ten aanzien van voorschoolse educatie. (Overigens hebben we de indruk dat de gemeente West Betuwe hier ook niet actief naar vraagt.) De leiding kan (bijvoorbeeld in het jaarverslag) meer inzicht geven over de kwaliteit die ze levert, waar het tevreden over is en waar aandachtspunten liggen ten aanzien van de geboden vve-kwaliteit.

Ten slotte zou KDV Pippeloen met anderen in gesprek kunnen gaan over de kwaliteit die ze levert en over waar nog verbetering mogelijk is. Bijvoorbeeld met de ouders en met relevante basisscholen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Allereerst willen we van deze gelegenheid gebruik maken door te zeggen dat we erg tevreden zijn met deze voldoende voor ons VE-aanbod bij peutergroep Koekiemonster op KDV Pippeloen.

De aanleiding van dit onderzoek heeft te maken met de tekortkomingen die de GGD heeft geconstateerd op het gebied van diplomering (3F en VE) bij de ingezette medewerkers. Deze tekortkomingen zijn ontstaan door de nasleep van Corona en het personeelstekort in de kinderopvang. Door de uitval van pedagogisch medewerkers en onvoldoende invalkrachten was het moeilijk om altijd voldoende VE-gekwalificeerd personeel in te zetten.

Maar sinds kort is er een extra interne Piramidetrainer binnen Fantaziehuis en kunnen we pedagogisch medewerkers sneller scholen. En als we dan kijken naar de onderwerpen die door de inspectie als 'goed' worden beoordeeld, dan zijn we daar trots op. De pedagogisch medewerkers zijn betrokken bij de kinderen en ouders. En weten steeds beter in te spelen op de voortgang van de ontwikkeling van de kinderen.

Wel zullen we het ontwikkelproces en de ontwikkelingsresultaten van de VE-peuters nog beter in kaart gaan brengen door te werken met handelingsplannen al dan niet geïntegreerd in Piramide-digitaal. Op de specifieke behoefte van de VE-peuter zullen we tussen- en einddoelen formuleren, gericht op de vier ontwikkelingsgebieden. Zo kunnen we de ontwikkeling beter monitoren en evalueren om te zien waar extra hulp voor het kind noodzakelijk is. Hierbij zullen we dan bij ieder kind de leeftijd en de fase van de ontwikkeling goed in de gaten houden zodat er bewust gewerkt kan worden aan het terugdringen van de (eventuele) achterstand bij het kind.

Daarnaast willen we ouders meer bij het ontwikkelingsproces gaan betrekken. We willen hen stimuleren om thuis activiteiten met hun kind te doen en hen hierbij ondersteunen. Maar hen ook, het liefst op de locatie, nog meer leren om met de kinderen echt te praten. Naast ouders zullen we dit ook nog meer gaan stimuleren bij de pedagogisch medewerkers.

Ook de inrichting van het lokaal is opnieuw onder de loep genomen. We zijn aan het kijken hoe we dit nog meer kunnen afstemmen op het Piramide aanbod. Hierbij kijken we naar materialen die gericht zijn op de ontluikende geletterdheid en gecijferdheid (zoals schrijfmaterialen, themawoorden, labels, materialen om te wegen, meten, enz.). En ook naar de aanschaf voor meer binnenspeelmateriaal, gericht op de ontwikkeling van de grove motoriek.

Tenslotte gaan we actiever contact zoeken met de basisscholen waar onze VE-peuters naar toe gaan om zo te gaan werken aan de doorgaande leerlijn